

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/79/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1713211890
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1713211890.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: X. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. A.. Č.. XX, Š., proti odporcovi: C. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. A.. Č.. XX, Š., toho času Q. Č.. XXX, M. D., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: Š. T., nar. XX. XX. XXXX a D. T., nar. XX. XX. XXXX, zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Moyzesova ul. č. 2, Pezinok, za účasti Okresnej prokuratúry Pezinok, Šenkvickej cesty č. 5, Pezinok, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 20. februára 2014, č. k. 12P/218/2013-186, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec **v r**
a **c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo účastníkov konania a na čas po rozvode zveril maloleté deti Š. a D. T. do osobnej starostlivosti navrhovateľke s tým, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok sú oprávnení obaja rodičia. Odporcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého Š. sumu 150 eur mesačne a na výživu maloletého D. sumu 130 eur mesačne, k rukám navrhovateľky, vždy do 15 - teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Svoje rozhodnutie v časti výroku, ktorým manželstvo účastníkov konania rozviedol odôvodnil právne ust. čl. 1, 2, 3 a 4, § 18, § 22, § 23 ods. 1, § 23 ods. 3 Zákona o rodine a vecne preukázaným rozvratom ich manželstva, keď účastníci konania obnoviť manželské spolužitie odmietli s tým, že ako príčinu rozvratu manželstva ustálil dlhodobé rozdielne názory manželov na postavenie druhého partnera v manželstve, agresívne správanie odporcu a jeho fyzické ataky voči navrhovateľke a deťom, fyzický atak na dcéru C., v dôsledku ktorého bola hospitalizovaná, ako i nezhody v základných otázkach manželského spolunažívania a výchovy detí, nedostatočnú úctu a toleranciu odporcu k navrhovateľke, v dôsledku čoho došlo k vzájomnému odcudzeniu manželov. Súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Pezinok zo dňa 05. novembra 2013, sp. zn. 5C/263/2013, v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. januára 2014, č. k. 8Co/31/201-56, bol odporcovi zakázaný vstup do spoločného rodinného domu s tým, že napriek tejto skutočnosti tam maloleté deti odmietajú bývať, keďže ich prenasledujú nepríjemné zážitky s odporcom a skutočnosť, že navrhovateľka opakovane v čase jeho agresívnych stavov privolala policajné zložky, ktoré však vždy ukončili záležitosť iba pohovorom a napätie a agresivita odporcu pokračovala. Rozhodnutie o úprave pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode odôvodnil právne ust. § 113 ods. 1 O. s. p., § 28 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a vecne tým, že so zverením oboch maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky odporca súhlasil a pri určení jeho vyživovacej povinnosti prihliadol na navrhovateľkou vyčíslené výdavky, školské a mimoškolské aktivity, ich zdravotný stav a jej osobnú starostlivosť, ktorá s deťmi pravidelne navštevuje psychologické poradenstvo a výšku ustálil na matkou vynaloženú polovicu výdavkov a vo zvyšku jej návrh zamietol (navrhovateľka tieto výdavky vyčísliť na sumu 400 eur na maloletého Š. a na sumu 300 eur na maloletého D.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že okrem maloletých detí

majú účastníci vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére C., ktorá je študentkou strednej školy, pričom v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 12P/217/2014, ktoré však nie je právoplatne skončené, bola odporcovi uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 200 eur mesačne. Uviedol, že navrhovateľka pracuje ako učiteľka základnej školy na polovičný úväzok s priemernou mesačnou mzdou vo výške 314,17 eur s tým, že do konca roka 2013 bývala u svojich rodičov a následne sa vrátila do rodinného domu v bezpodielovom spoluvlastníctve účastníkov, náklady na prevádzku ktorého sú 150 eur mesačne a tieto spoločne s hypotékou vo výške 300 eur mesačne uhrádza odporca napriek tomu, že býva od decembra 2013 u svojich rodičov, ktorým prispieva na bývanie sumou 150 eur mesačne a v súčasnosti má príjem cca 200 eur mesačne z brigádnického zberu železa, je evidovaný na úrade práce bez nároku na dávky v nezamestnanosti pre nesplnenie nároku, keď bol v roku 2012 živnostníkom v oblasti stavebných prác s tým, že v septembri 2013 živnosť najskôr prerušil a od 01. 03. 2014 ukončil z dôvodu nedostatku zákaziek, keď v roku 2012 mal z dvoch zákaziek príjmy zo živnosti 32.649,10 eur a výdavky 31.809,14 eur. Poukázal na skutočnosť, že maloletý Š., vo veku 12 rokov, je žiakom 6. ročníka základnej školy, s tým že náklady na jeho stravu v škole predstavujú 20 eur a krúžky, ktoré navštevuje sú hradené školou, trpí astmou a je alergik; maloletý D. je vo veku 6 rokov, žiakom 1. ročníka základnej školy, pričom mesačné náklady na jeho lieky na alergiu predstavujú sumu 20 eur. Nestotožnil sa s argumentáciou odporcu, že nemá finančné prostriedky na úhradu určeného výživného, nakoľko odporca sa sám rozhodol, že ukončí podnikanie a to aj napriek tomu, že v poslednom daňovom priznaní mal plusový základ dane, disponuje finančnou hotovosťou - úsporami, ktoré priznal vo výške cca 6.000 eur a obdržal plnenie od poisťovne v sume 5.100 eur, napriek čomu navrhovateľke poukazuje mesačne na tri deti iba sumu 220 eur v zmysle predbežného opatrenia (uznesenie Okresného súdu Pezinok zo dňa 12. augusta 2013, č. k. 12P/214/2013 - 10) s tým, že od augusta 2013 starostlivosť o deti aj po finančnej stránke v celom rozsahu zabezpečovala navrhovateľka za pomoci jej rodiny a teda týmto svojim postojom voči nezaopatreným deťom odporca ohrozoval ich zdravý vývoj. Poukázal na to, že suma 60 eur na každé dieťa, ktorú navrhoval odporca, by pokrývala iba zlomok skutočne vynaložených nákladov na deti, čo je z hľadiska ich práv a právom chránených záujmov nepostačujúce. Vo vzťahu k zárobkovým schopnostiam a možnostiam odporcu uviedol, že za cca rok, počas ktorého tvrdí, že mu neprosperuje podnikanie, sa nedokázal zamestnať napriek tomu, že v bratislavskom kraji sú k dispozícii pracovné príležitosti s tým, že odporca má vyštudovaný elektrotechnický odbor a nemá pracovné obmedzenia súvisiace so zdravotným stavom a teda je v jeho možnostiach a schopnostiach zariadiť si svoje finančné záležitosti tak, aby bol schopný súdom určené výživné navrhovateľke a plnoletej dcére poukazovať, keď dospel k záveru, že odporca priznal iba zlomok svojich finančných zdrojov, s ktorými disponuje, vychádzajúc zo skutočnosti, že v priebehu konania uvádzal rozdielne výšky svojich úspor. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že nerozhodoval o úprave styku odporcu s maloletými deťmi, o ktorú ani navrhovateľka nežiadala aj s poukazom na postoj detí, ktoré sa s odporcom, voči ktorému je začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, nechcú stretávať, keď obe majú v dôsledku dlhodobého agresívneho konania odporcu vážne problémy s jeho akceptáciou, pričom však navrhovateľka prejavila ochotu rešpektovať prípadný neskorší záujem detí o stretnutie s odporcom, ktoré by však v súčasnosti zhoršilo ich aj tak nepriaznivý zdravotný stav, nakoľko aktuálne je pre deti najdôležitejšie zastabilizovanie ich výchovného prostredia a jeho upokojenie, v záujme nadobudnutia pocitu bezpečia a aby mala navrhovateľka dostatok finančných prostriedkov k zabezpečeniu všetkých odôvodnených potrieb maloletých detí s prihliadnutím na právoplatné rozhodnutie, ktorým bol odporcovi vstup do bydliska detí zakázaný. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 144 veta prvá O. s. p.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa určil výšku vyživovacej povinnosti, podal v zákonnej lehote odvolanie odporca z dôvodu vecnej nesprávnosti rozsudku v napadnutej časti, nakoľko výška stanoveného výživného nie je primeraná jeho príjmu a možnostiam a schopnostiam ako povinnej osoby, ktorým zodpovedá suma 60 eur na každé z detí a to aj s ohľadom na ich oprávnené potreby. V dôvodoch svojho odvolania poukázal na to, že je nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie bez nároku na podporu v nezamestnanosti s tým, že do 28. 02. 2014 podnikal ako fyzická osoba podnikateľ, pričom však vychádzajúc z daňového priznania, ktoré pripojil k odvolaniu, v roku 2013 bola výsledkom jeho hospodárenia strata vo výške 1.998 eur, pri dosiahnutých príjmoch 8.130 eur a výdavkoch vo výške 10.128 eur. Uviedol, že na základe právoplatného súdneho rozhodnutia je vylúčený z užívania rodinného domu na O. A. E. Š. v bezpodielovom spoluvlastníctve účastníkov, z dôvodu ktorého býva v rodinnom dome svojej matky v obci Q. a vzhľadom k nemožnosti každodenného dochádzania do práce si nevie napriek svojej snahe obstarat' zamestnanie ani v Bratislave a ani v jej blízkom okolí, pričom hľadanie zamestnania mu komplikuje aj skutočnosť, že je trestne stíhaný pre trestný čin domáceho násillia, v súvislosti s čím bol od 12. 03. 2014 do 14. 04. 2013 (zrejme

2014) vo väzbe, kedy nesporne nemohol pracovať a získať príjem, z ktorého by mohol platiť výživné. Poukázal na skutočnosť, že v súčasnosti nemá žiadne príjmy a na maloleté deti platí výživné na základe predbežného opatrenia Okresného súdu Pezinok zo dňa 12. augusta 2013, č. k. 12P/217/2013 - 10 sumou 220 eur, pričom bol rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 20. februára 2014, sp. zn. 12P/217/2013, ktorý doposiaľ vzhľadom na jeho odvolanie nenadobudol právoplatnosť, zaviazaný prispievať na výživu plnoletej dcéry C., nar. XX. XX. XXXX, sumou 200 eur mesačne a zároveň, že naďalej spláca hypotekárny úver za rodinný dom vo výške 300 eur mesačne a svojej matke prispieva na bývanie a stravu sumou cca 150 eur mesačne.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedla, že s odvolaním odporcu nesúhlasí.

Kolízny opatrovník maloletých detí vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa navrhuje v plnom rozsahu potvrdiť, nakoľko vyživovacia povinnosť na maloleté deti má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami s tým, že stanovenú výšku výživného považoval za opodstatnenú vzhľadom na vek maloletých detí a ich záujmy a zároveň poukázal na skutočnosť, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom neplní a matke neprispieva na ich výživu žiadnou sumou.

Odvolačný súd preskúmal vec v podľa § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu odporcu je potrebné priznať úspech, nakoľko súd prvého stupňa vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom bez riadneho zistenia skutkového stavu veci a zároveň z dôvodu, že vec v napadnutej časti nesprávne právne posúdil.

V posudzovanej veci sa navrhovateľka návrhom zo dňa 05. 08. 2013 domáhala rozvodu manželstva s odporcom a zároveň úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému Š. T., nar. XX. XX. XXXX a maloletému D. T., nar. XX. XX. XXXX a v čase podania návrhu k maloletej C. T., nar. XX. XX. XXXX tak, že súd maloleté deti zverí do jej osobnej starostlivosti s tým, že ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, odporcovi bude uložená povinnosť prispievať na výživu dcéry C. sumou 200 eur mesačne, na výživu maloletého Š. sumou 120 eur mesačne a na výživu maloletého D. sumou 120 eur mesačne, podaním zo dňa 11. 09. 2013 žiadala určiť vyživovaciu povinnosť odporcu v sume 150 eur na každé maloleté dieťa a podaním zo dňa 08. 10. 2013 navrhla stanoviť vyživovaciu povinnosť odporcu v sume 150 eur na maloletého Š. a v sume 130 eur na maloletého D., počnúc právoplatnosťou rozsudku a súčasne žiadala zakázať otcovi styk s maloletými deťmi (aj s plnoletou dcérou).

Z obsahu spisu vyplýva, že C. T., dňa XX. XX. XXXX, t. j. v priebehu konania nadobudla plnoletosť, pričom o rozsahu vyživovacej povinnosti odporcu k nej je na súde prvého stupňa vedené samostatné konanie pod sp. zn. 12P/217/2013, v ktorom bolo dňa 12. augusta 2013 nariadené aj predbežné opatrenie, na základe ktorého odporca od uvedeného dňa prispieva na výživu medzičasom plnoletej dcéry C. a maloletých synov Š. a D. spolu sumou 220 eur mesačne.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti prvostupňového rozhodnutia, ktorým súd určil výšku vyživovacej povinnosti odporcu voči maloletým deťom, s tým, že napadnutý rozsudok je v časti rozvodu manželstva účastníkov konania právoplatný.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Cieľom citovaných zákonných ustanovení (§ 62) je bezpochyby zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa, t. j. každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. V citovanom zákonom ustanovení sú zároveň určené všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti a to sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov, s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Rozsah vyživovacej povinnosti musí byť určený tak, aby zodpovedal príjmom a majetkovým pomerom oboch rodičov, pričom je nutné vziať do úvahy i zárobkové možnosti každého z rodičov, ktoré sú závislé od ich pracovnej kvalifikácie, vzdelania, obratnosti a schopnosti. Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované. Výživou dieťaťa je zabezpečovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej ale i duševnej. Náklady na hradenie

životných potrieb dieťaťa teda predstavujú úhrady za bývanie, vrátane poskytovaných služieb, ošatenie, dopravu, hygienu, kultúru, náklady spojené so školou, či prípravou na budúce povolanie, náklady spojené s trávením voľného času dieťaťa, jeho záľubami a podobne. Všetky tieto náklady predstavujú výdavky na bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb nutných pre život kultúrneho človeka. Súd je pri posudzovaní a hodnotení východísk na určenie výživného povinný postupovať diferencovane v každom konkrétnom prípade a nesmie zostať na určitých striktných hraniciach, čo je v rozpore so záujmom dieťaťa, nakoľko dieťaťu je zo zákona priznané právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Z uvedeného teda vyplýva, že určenie výživného je individuálne v každom jednom prípade, avšak vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov a na strane oprávneného - dieťaťa zase zásada, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom životná úroveň oboch má byť približne rovnaká. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa teda musí premietnuť do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti a súd je zároveň povinný zohľadniť skutočnosť, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na druhej strane však je nevyhnutné zdôrazniť, že každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb, pričom nie je podstatné, či ide o životné potreby rodiča alebo iné potreby.

Je nutné zároveň uviesť, že vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem, môže byť plnená osobnou starostlivosťou, čiastočne tiež starostlivosťou o domácnosť, druhou formou je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývania (povinný poskytuje oprávnenému bývanie) alebo stravovania a treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzovanie potrieb dieťaťa. Z uvedeného vyplýva, že v posudzovanej veci navrhovateľka, ktorá sa o maloleté deti osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou o ne. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že výživné je prednostnou pohľadávkou a každý rodič je povinný predovšetkým zabezpečiť výživu svojich detí a až následne má právo použiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie vlastných potrieb s tým, že zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

Súd prvého stupňa rozsudkom v napadnutej časti uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého Š. sumou 150 eur mesačne a na výživu maloletého D. sumou 130 eur mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia v jeho napadnutej časti však nevyplýva, ako sa súd prvého stupňa vysporiadal s odôvodnenými nákladmi na výživu maloletých detí, keď tieto žiadnym spôsobom bližšie nešpecifikoval a uspokojil sa s ich vyčíslením navrhovateľkou bez toho, aby ňou vyčíslené náklady riadne preukázala listinnými dôkazmi, nakoľko v spise nachádzajú výlučne dve špecifikácie výdavkov na deti a to za mesiac september 2013 (č. I. 87 spisu) a október 2013 (č. I. 101 spisu), ku ktorým okrem jediného poštového ústrižku potvrdzujúceho platbu vo výške 34,71 eur zo dňa 18. 09. 2013 za stravné Š. T. v Školskej jedálni pri ZŠ E.Á. E. Š. (č. I. 88 spisu), nie je v súdnom spise založený žiadny doklad preukazujúci navrhovateľkou vyčíslené náklady spojené s výživou maloletých detí.

V zmysle Zákona o rodine výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb. Medzi základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogeria, zdravotná starostlivosť a iné. Pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť tiež dovolenky, výlety a pod. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Položky, ktoré sa pravidelne mesačne opakujú (strava, bývanie), ale aj tie, ktoré sa opakujú prevažnú väčšinu mesiacov v roku (lekárska starostlivosť, škola a pod.) je nutné uviesť v konkrétnej výške aktuálne za mesiac, nepravidelné platby (kúpa oblečenia, zdravotných pomôcok, liekov, dovolenky) sa na jednotlivé mesiace rozpočítavajú tak, že celková úhrada každého nákladu sa vydolí 12 mesiacmi a k pravidelným mesačným nákladom sa pripočíta iba suma, zodpovedajúca výške mesačného príspevku, pričom spoločné náklady rodiny (zabezpečenie bývania alebo napríklad telekomunikačného pripojenia) sa do nákladov dieťaťa započítavajú iba vo výške, pripadajúcej na jedného člena rodiny. Zároveň je nutné zdôrazniť, že určenie výšky výživného na spotrebné náklady dieťaťa, nie je bezhraničné, keďže za súčasného právneho stavu nie je možné priznať spotrebné mesačné výživné vo výške vyššej, ako sú preukázané náklady na dieťa, a to ani v prípade, ak by to pomery povinného rodiča dovoľovali. Za schopnosti rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Pre posúdenie možností, schopností a majetkových pomerov povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a podobne. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené

hľadiská súd u povinného prihlíada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Odvolací súd bol povinný prihlíadať na pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý vo veci nevykonal dostatočné dokazovanie na okolnosti, ktoré bolo nutné preukazovať a to okolnosti rozhodné pre určenie výživného na maloleté deti, týkajúce sa pomerov tak na strane detí ako aj rodičov, keď v konaní neboli aktuálnymi listinnými dôkazmi preukázané skutočné výdavky a náklady detí a rodičov, zohľadnené platby odporcu určené na bývanie detí, ktoré je súčasťou uspokojovania ich odôvodnených potrieb a je ich možné považovať za vecné plnenia zo strany odporcu určené na ich výživu, neboli porovnané zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov, najmä odporcu, keď z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, z akých jeho konkrétnych schopností a možností súd prvého stupňa vychádzal a tiež do akej miery zohľadňoval ďalšiu vyživovaciu povinnosť rodičov voči medzičasom plnoletej dcére C.. Súd prvého stupňa teda vo veci rozhodol predčasne bez toho, aby mal vôbec základné a odôvodnené potreby maloletých detí odôvodňujúce určenú výšku výživného zo strany odporcu jednoznačne určiteľné a preukázané, keď iba všeobecne skonštatoval, že výšku výživného ustálil na polovicu navrhovateľkou vynaložených výdavkov a tiež absolútne opomenul zaoberať sa podielom navrhovateľky ako matky na výžive maloletých detí. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní dostatočne nezohľadnil ani skutočnosť, že sa navrhovateľka o deti osobne stará a že odporca osobnú starostlivosť o deti nezabezpečuje vôbec.

Rozhodnutie vo veci samej odvolacím súdom za tohto stavu veci by v zásade v celom rozsahu nahrádzalo prvostupňové rozhodnutie, čím by bolo účastníkom odoprené právo namietať správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde a tým aj možnosť preskúmania správnosti záverov odvolacieho súdu, ku ktorým by dospel právnym posúdením skutkových zistení z hľadiska tých rozhodujúcich skutočností, ktoré považoval za významné na rozdiel od prvostupňového súdu, ktorý sa nimi buď dostatočne náležite nezaoberal alebo opomenul vôbec zaoberať (mutatis mutandis rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/37/2011). Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinštančného súdneho konania je však súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti konania je možné v danom prípade urobiť zadosť iba kasačným rozhodnutím.

Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a zároveň z dôvodov, že konanie bolo postihnuté inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O. s. p.

V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvého stupňa kvalifikovaným spôsobom rozhodnúť, riadne zistiť skutkový stav veci podľa § 120 ods. 1 O. s. p., vykonané dôkazy vyhodnotiť v súlade s § 132 O. s. p., zhodnotiť zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov a odôvodnené potreby maloletých detí, rozhodnúť v súlade s ustanovením § 153 ods. 1 O. s. p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodiť záver, ktorý je nutné správne a dostatočne odôvodniť v súlade s vyššie uvedenými požiadavkami, vyplývajúcimi z § 157 ods. 2 O. s. p.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne o trovách prvostupňového i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.